

BILAGA 8.

Försiktighetsåtgärdsklasser

Sedvanliga försiktighetsåtgärder (inbegriper försiktighetsåtgärder mot blod) tillämpas alltid, men väljs enligt mikrobens smittväg. En mikroob kan spridas via flera olika smittvägar varvid man samtidigt tillämpar flera olika försiktighetsåtgärdsklasser. Då skall särskild uppmärksamhet fästas vid i vilken ordning man tar av sig skydden, så att det inte uppstår situationer då man med sina egna händer kontaminerar ögonens, näsans eller munnens slemhinnor eller sprider mikrober i omgivningen: 1) ta av skyddsrocken/overallen och handskarna 2) desinficera händerna 3) ta av ögonskyddet 4) ta av andningsskyddet 5) desinficera händerna.

	Sedvanliga skyddsåtgärder	Kontaktisolering	Droppisolering	Luffisolering
Desinfektion av händerna med alkoholsköljmedel	Före och efter patientkontakt	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder samt när man går in i och lämnar rummet	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder samt när man går in i och lämnar rummet	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder samt när man går in i och lämnar rummet
Skyddshandskar	När man hanterar sekret, skadad hud, slemhinnor, områden som kontaminerats av patienten. Desinfektion av händerna innan man tar på sig handskarna och efter att de tagits av	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder och vid närvård av patienten	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder
Plastförkläde eller besökspecifikt skyddsrock/overall ¹	Vid risk för blod- eller sekretstänk	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder samt vid närvård	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder
Kirurgiskt munnäskydd	Vid risk för blod- eller sekretstänk	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder	När man arbetar på mindre än 1 m avstånd från patienten	
Visir eller skyddsglasögon	Vid risk för blod- eller sekretstänk	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder	När man arbetar på mindre än 1 m avstånd från patienten	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder
Andningsskydd ²				Andningsskydd (skyddsklass FFP3 eller FFP2) alltid när man går in i rummet
Patientrum	Vanligt patientrum. En persons rum, om patienten kontaminerar omgivningen med sekret	En persons rum, toalett och tvättrum	En persons rum, toalett och tvättrum Om omöjligt skall patienterna hållas tillräckligt långt från varandra (över 1 m)	En persons rum med separat ventilation i förhållande till andra rum, övervakningsbart undertryck samt luftväxling 6–12 gånger i timmen. Patientrummets dörr skall hållas stängd
Patienttransport	Inga särskilda åtgärder	Transport bara om det är nödvändigt. Kontaminering av omgivningen skall undvikas under transporten	Transport bara om det är nödvändigt. Patienten får lära sig rätt handhygien och hygien i samband med hosta ³ och vid behov förses patienten med kirurgiskt munnäskydd för att förhindra att droppar sprids i omgivningen	Transport bara om det är nödvändigt. Patienten får lära sig rätt handhygien och hygien i samband med hosta ³ och vid behov förses patienten med kirurgiskt munnäskydd för att förhindra att partiklar sprids i omgivningen

Undersöknings- och vårdutrustning	Rengöring, desinfektion eller sterilisering beroende på användnings-sättet	Rumsvis engångsutrustning rekommenderas, som reserveras i rummet. Utrustning som används flera gånger rengörs och/eller desinficeras maskinellt eller kemiskt eller förstörs	Rumsvis engångsutrustning rekommenderas, som reserveras i rummet. Utrustning som används flera gånger rengörs och/eller desinficeras maskinellt eller kemiskt eller förstörs	Rumsvis engångsutrustning rekommenderas, som reserveras i rummet. ⁴ Utrustning som används flera gånger rengörs och/eller desinficeras maskinellt eller kemiskt eller förstörs. ⁴ Man bör vara uppmärksam på aerosol som kan uppstå i samband med rengöring av bronkoskop och det är skäl för instrumentvårdaren att skydda sig med andningsskydd
Sekretfläckar	Lämpligt desinfektionsmedel, t.ex. klorhaltigt 500 ppm	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder
Städning	Sedvanliga städredskap och rengöringsmedel	Rumsspecifika städredskap, engångsstäddukar och sedvanliga rengöringsmedel (desinfektionsmedel kan användas enligt sjukhusets praxis)	Rumsspecifika städredskap, engångsstäddukar och sedvanliga rengöringsmedel (desinfektionsmedel kan användas enligt sjukhusets praxis)	Rumsspecifika städredskap, engångsstäddukar och sedvanliga rengöringsmedel (desinfektionsmedel kan användas enligt sjukhusets praxis) ⁴
Bestick	Inga begränsningar	Inga begränsningar	Inga begränsningar	Inga begränsningar
Underhållningsapparater	Torkas och desinficeras vid behov	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder
Sängkläder	Madrasen och kudden skyddas vid behov	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder
Sekret	I avloppet som normalt, vid behov inpackat	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder
Smutsvävt	Omsorgsfullt inpackat	Omsorgsfullt inpackat i isoleringsrum	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder	Som vid sedvanliga försiktighetsåtgärder
Avfall	Omsorgsfullt inpackat enligt avfallsklass	Omsorgsfullt inpackat enligt avfallsklass	Omsorgsfullt inpackat enligt avfallsklass	Omsorgsfullt inpackat enligt avfallsklass

- 1 Skyddsförkläde, -rock eller -overall väljs enligt den mikrob som patienten bär på. Långärmad rock rekommenderas t.ex. i samband med behandling av sars och skyddsoverall när man vårdar patienter med hemorragisk feber
- 2 När det gäller luftisoleringspatienter är smittrisker stora i samband med ingrepp som ger upphov till aerosol. Sådana är bl.a. sugning av slem ur luftvägarna, intubation, bronkoskopi, inducering av hosta, felaktig hantering av sekret som innehåller tuberkelbaciller, fysioterapi för luftvägarna, talterapi, tandvård, obduktion
- 3 Lär patienten att skydda munnen och nästan tätt med näsduk när han eller hon hostar och att sedan placera näsduken i en sopphållare som stängs. Efter att man nyst och hostat tvättas händerna med tvål och vatten och/eller så används handsköjmedel
- 4 Inte nödvändigt för en patient som har tuberkulos i luftvägarna med positiv färgning

Källor:

Ylipalosaari P, Mäkeläinen R, Kujala P. Potilaan eristäminen infektioiden torjunnassa. I boken: Hällsten S, toim. Infektioiden torjunta sairaalassa. 5 painos. Helsinki 2005
Centers for Disease Control and Prevention (CDC). Guidelines for isolation precautions: <http://www.cdc.gov/ncidod/hip/ISOLAT/Isolat.htm>